

Kinderarbeid

Inhoudsopgave

1. Klusjes voor je ouders?	3
2. Wat is kinderarbeid?	4
3. Hoeveel kinderen werken er wereldwijd?	5
4. Waarom moeten kinderen werken?	6
5. Wat doet UNICEF?	7
6. Kinderarbeid in Ivoorkust	8
7. Kinderarbeid in Turkije	9
8. Hoe zit het in Nederland?	10
9. Onderzoeksvragen & Literatuurlijst	11

Klusjes voor je ouders, een bijbaantje of kinderarbeid?

In Nederland heeft 47% van de scholieren een bijbaantje. Vanaf 13 jaar mag je officieel werken en er gelden regels over wat voor werk en hoeveel uur per week kinderen mogen werken. Bovendien mag een jongere tot 18 jaar geen gevaarlijk werk doen (Nibud, 2016). Al in 1874 zorgde het Kinderwetje van van Houten ervoor dat kinderarbeid onder de 12 jaar in Nederland afgeschaft werd. Met al deze wet- en regelgevingen in Nederland tegen kinderarbeid kunnen we wel stellen dat kinderarbeid ver van ons af staat. We realiseren ons niet dagelijks dat 168 miljoen kinderen – van wie 100 miljoen jongens en 68 miljoen meisjes – vandaag de dag werken als kindarbeider. 85 miljoen van deze kinderen werken onder omstandigheden die schadelijk zijn voor hun gezondheid en ontwikkeling (UNICEF, 2017a).

Goed dat jij je in je PWS verder gaat verdiepen in het onderwerp kinderarbeid. In dit document helpen we je alvast op weg door het probleem uit te leggen, cijfers en feiten op een rijtje te zetten, de rol van UNICEF uit te leggen, te verwijzen naar handige documenten, voorbeeldvragen op te stellen en handige weetjes te delen.

Wist jij bijvoorbeeld dat:

- Wereldwijd 1 op de 10 kinderen tussen de 5 en 17 jaar oud werkt;
- Bijna de helft daarvan jonger is dan 12 jaar;
- In de armste landen 1 op de 5 kinderen werkt;
- De meeste kindarbeiders te vinden zijn in middeninkomenslanden;
- In absolute aantallen Azië de meeste kindarbeiders heeft (namelijk 79 miljoen), wat betekent dat 1 op de 10 kinderen werkt als kindarbeider;
- In Sub-Sahara Afrika kinderarbeid relatief gezien het meest voor komt, 1 op de 5 kinderen werkt hier (59 miljoen kinderen);
- De meeste kinderarbeid plaatsvindt in de informele sector;
- 59% van de kinderen in de landbouw werkt (dit zijn 98 miljoen kinderen);
- 32% van de kinderen in de dienstverlenende sector werkt;
- En 7,2% van de kinderen in de industrie werkt (dit zijn 12 miljoen kinderen) (UNICEF, 2017).

Wat is kinderarbeid?

Kinderarbeid is werk dat door kinderen wordt gedaan en dat niet goed voor ze is. Meestal gaat het om zwaar, gevaarlijk en eentonig werk. Het werk is slecht voor hun gezondheid en hun ontwikkeling.

Niet al het werk dat wordt gedaan door kinderen is kinderarbeid. Denk bijvoorbeeld aan (licht) huishoudelijk werk, af en toe helpen in een familiebedrijf of zakgeld verdienen buiten schooltijden en in vakanties. Deze vormen van arbeid vormen vaak geen gevaar voor de persoonlijke ontwikkeling en gezondheid van het kind of hebben geen invloed op school. Onder kinderarbeid verstaat UNICEF: het werk dat gedaan wordt door kinderen dat slecht is voor hun gezondheid, hun persoonlijke ontwikkeling of scholing in de weg staat. ILO zegt dat kinderen onder de 15 jaar niet mogen werken maar vanaf 13 jaar mag je wel heel licht werk doen. In ontwikkelingslanden is deze leeftijd 14 jaar, en 12 jaar voor licht werk. Tussen de 15 en 18 jaar wordt werk dat zwaar of schadelijk is voor de gezondheid ook gezien als kinderarbeid: onder strikte voorwaarden bestaan er wel uitzonderingen vanaf 16 jaar.

Internationale wet- en regelgeving

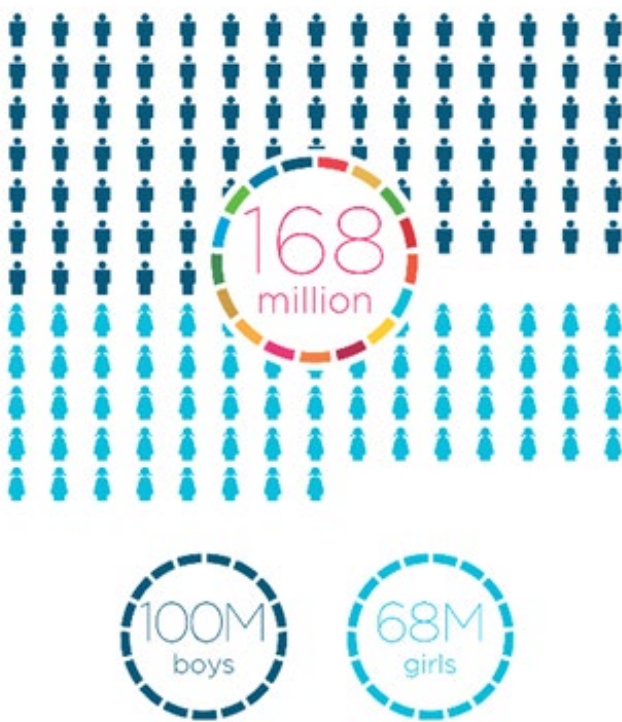
Wereldwijd bestaan er wet- en regelgevingen tegen kinderarbeid. De ILO – International Labour Organisation of Internationale Arbeidsorganisatie – is samen met het Verdrag inzake de Rechten van het Kind, leidend in de wet- en regelgeving tegen kinderarbeid. De ILO werd opgericht in 1919, vanaf 1946 is de ILO verbonden aan de Verenigde Naties. Het doel van de ILO is de sociale rechtvaardigheid wereldwijd te bevorderen. In de loop der jaren zijn binnen de ILO meer dan 180 arbeidsverdragen tot stand gekomen. Deze hebben betrekking op arbeidsomstandigheden, slavernij, het recht tot staken, de vrijheid van vereniging en vergadering en kinderarbeid.

Meer informatie over het beleid en uitvoering van de ILO vind je in de documenten: [Making progress against Child Labour: Global estimates and trends 2000-2012](#), [Convention 138](#) - waarin de ILO kinderarbeid heeft vastgelegd – en [Alliance 8.7](#), een global partnership dat is ontworpen om het doel - een kinderarbeid vrije wereld in 2030 - te verwezenlijken. Daarnaast vind je in het rapport '[Child Labour and UNICEF in action: Children at the centre](#)' hoe UNICEF bijdraagt aan de strijd tegen kinderarbeid wereldwijd.

Hoeveel kinderen werken er wereldwijd?

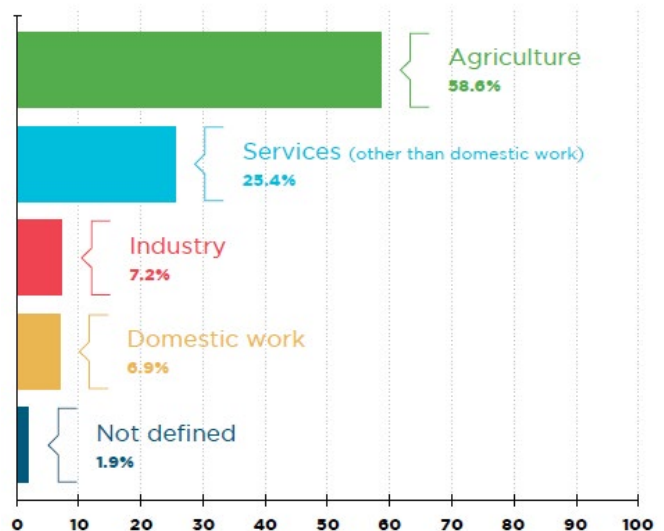
Wereldwijd moeten ongeveer 168 miljoen kinderen tussen de 5 en 17 jaar werken. Ze werken vaak te lang, krijgen te weinig loon of doen werk dat gevaarlijk voor ze is. Ze hebben het zo druk met werken dat er weinig of geen tijd overblijft om naar school te gaan of met vrienden te spelen. De meeste kinderen werken op het land (58.6%). Andere kinderen werken heel de dag in het huishouden (6.9%). Of ze werken op straat: ze verkopen bijvoorbeeld sigaretten, poetsen schoenen of bewaken geparkeerde auto's (25.4%). Veel kinderen werken ook in fabrieken of op werkplaatsen (7.2%).

Figuur 1: Totaal aantal kinderen dat werkt als kindarbeider onderverdeeld in jongens en meisjes (ILO, 2017a)

CHILD LABOUR OCCURS IN VARIOUS SECTORS

Sectoral distribution of children in child labour, 5-17 years age group, 2012

Figuur 2: Verdeling kinderarbeid per sector (ILO, 2017a).

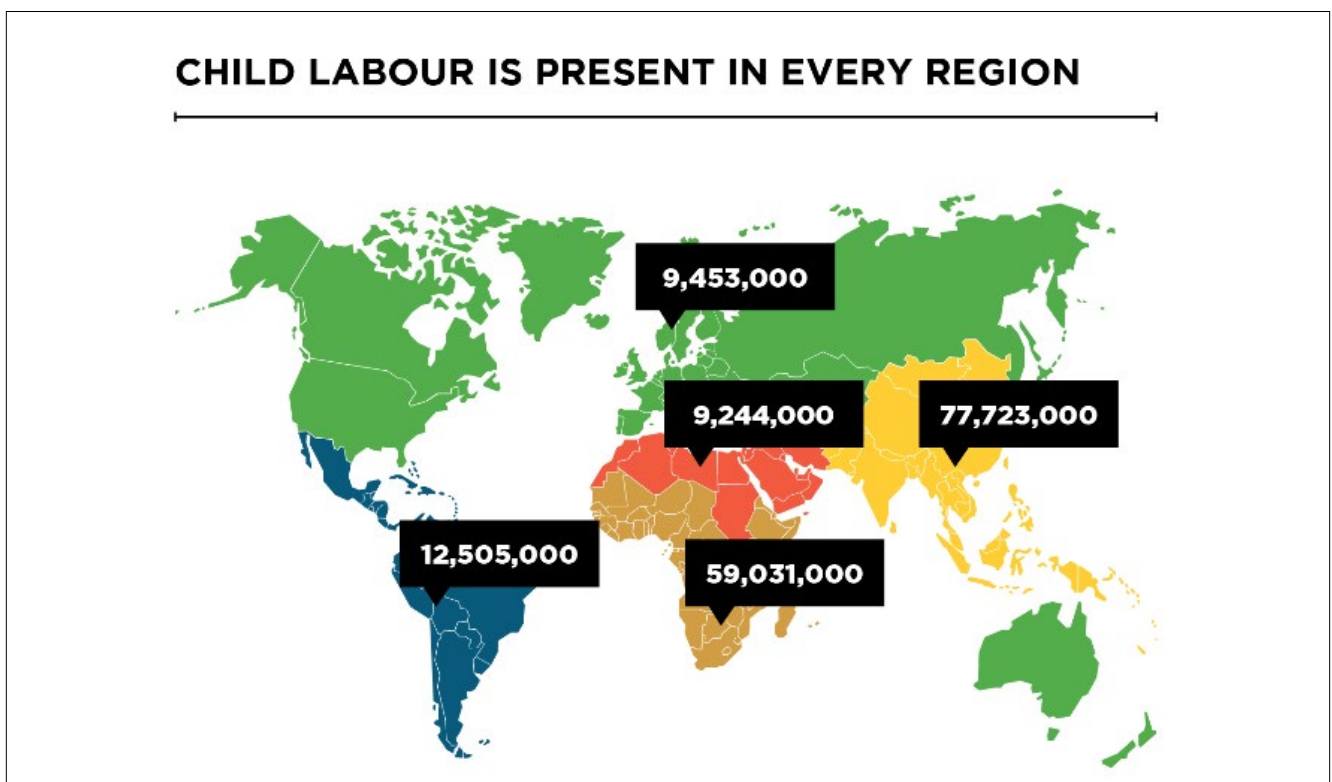
Waarom moeten kinderen werken?

Er zijn diverse oorzaken voor kinderarbeid, zoals armoede, gebrek aan kennis, het ontbreken van goed onderwijs en een slechte naleving van wetten die kinderen beschermen. Ook kinderhandel is een groot probleem. Meestal werken kinderen omdat hun ouders niet genoeg verdienen. Zonder hun loon is er geen geld voor eten. Kinderarbeid is niet alleen een gevolg van armoede. Het is ook een oorzaak. Het houdt armoede in stand omdat kinderen die werken vaak niet naar school gaan. Voor werkende kinderen die niet naar school gaan, is het vaak lastig om iets aan de situatie te veranderen. UNICEF probeert deze cirkel te doorbreken door kinderen (deels) weer onderwijs te laten volgen.

Waar komt kinderarbeid voor in de wereld?

Wereldwijd werken er 168 miljoen kinderen als kindarbeider. Hieronder enkele voorbeelden van landen waar kinderarbeid nog voor komt:

- India: India is het land met de meeste kindarbeiders. Daar werken zo'n 4,5 miljoen kinderen tussen de 5 en 14 jaar. Ze werken vooral in steengroeven en in de kledingindustrie.
- Turkije: In Turkije werken bijna 900.000 kinderen, dit is bijna 6% van het totaal aantal kinderen tussen de 6 en 17 jaar in het land. Daarnaast werken veel Syrische kinderen die gevlucht zijn naar Turkije op de katoenvelden en in kleine winkels.
- Ivoorkust: In Ivoorkust werken 1,6 miljoen kinderen, van wie veel kinderen op de cacao- en koffievelden.
- Bolivia: In Bolivia werken ruim 355.000 kinderen. Ze werken vaak op suikerrietplantages of in het huishouden.
- Bangladesh: In Bangladesh werken ruim 1,7 miljoen kinderen

Figuur 3: Verdeling kinderarbeid per regio (ILO, 2017a).

Wat doet UNICEF tegen kinderarbeid?

Kinderarbeid is een complex probleem. Er is niet één oplossing die zorgt dat kinderen niet meer hoeven te werken. UNICEF werkt samen met partners om kinderarbeid wereldwijd terug te dringen. Zo sporen we kinderarbeid op, zorgen we dat kinderen weer naar school kunnen en maken we afspraken met overheden en bedrijven om kinderarbeid terug te dringen.

Kinderarbeid opsporen

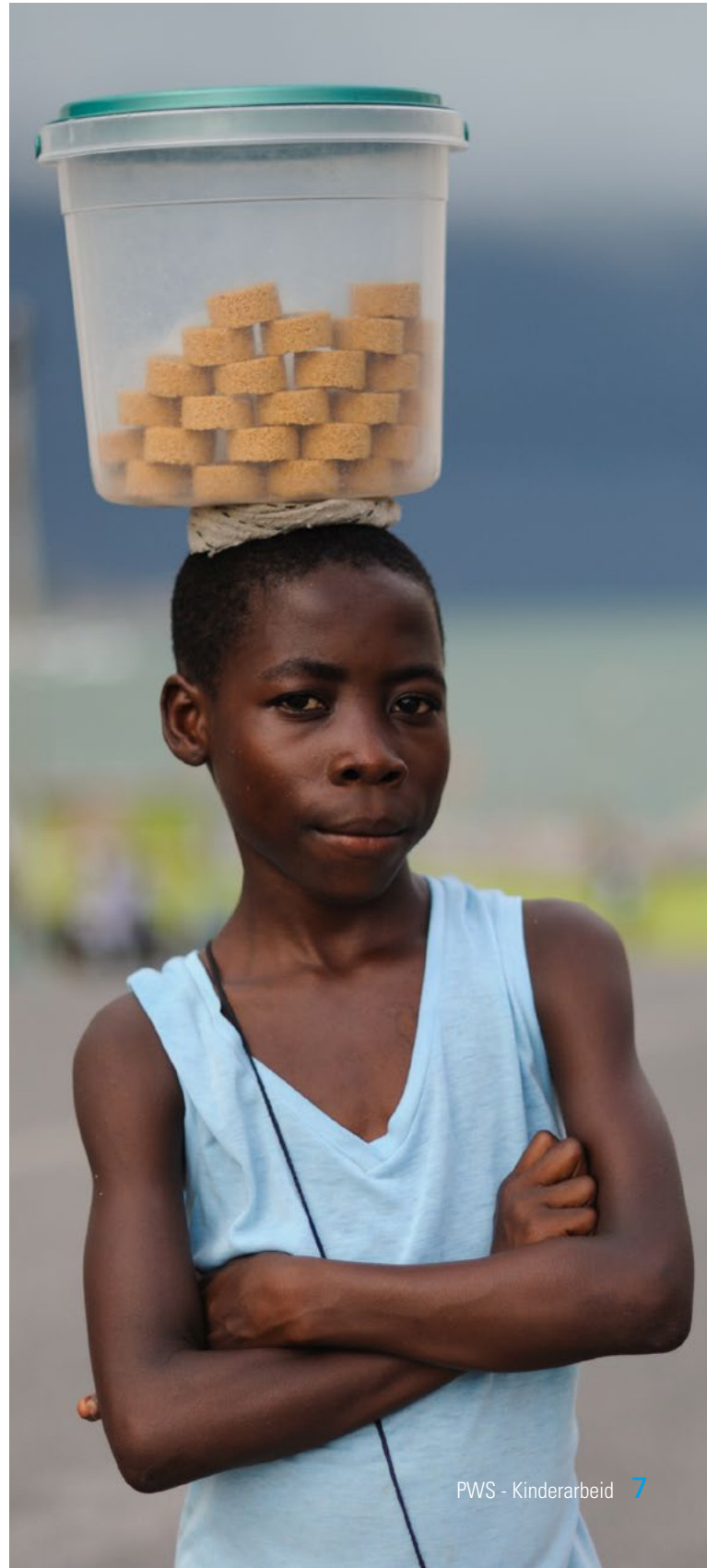
Het werk dat kinderen doen, is niet altijd zichtbaar. Denk maar eens aan kinderen die in het huishouden moeten werken of in een kledingfabriek. UNICEF zorgt ervoor dat kinderarbeid wordt opgespoord en aangepakt.

Kinderen naar school

UNICEF zorgt voor speel- en leerplekken voor kinderen die al werken. Hierdoor kunnen ze stoppen met werken en naar school. Daarnaast praat UNICEF met ouders/verzorgers en werkgevers over het belang van onderwijs voor kinderen. Er wordt hen ook uitgelegd dat kinderarbeid illegaal is. Soms moet een kind toch blijven werken omdat het bijvoorbeeld geen ouders meer heeft die voor hem of haar kunnen zorgen. UNICEF maakt dan afspraken met de bazen, zodat de kinderen een halve dag naar school kunnen. Als er niet genoeg geld is om kinderen naar school te laten gaan, dan betaalt UNICEF mee. Zo kunnen ook de armste kinderen naar school.

Het maken van afspraken

UNICEF zorgt er ook voor dat kinderarbeid minder voorkomt. Dat doet de organisatie door goede afspraken te maken met de overheid en met bijvoorbeeld fabrieksbazen. Zo werkt UNICEF in Bangladesh samen met de kledingindustrie om ervoor te zorgen dat er goede lonen voor ouders komen. Als ouders genoeg verdienen, hoeven kinderen niet meer te werken en kunnen ze naar school toe en aansluitend naar de opvang. Zo hoeven ouders hun kinderen niet meer mee naar hun werk te nemen.

Kinderarbeid in Ivoorkust

Ivoorkust is de grootste producent van cacao en Nederland de grootste importeur. In het land werken momenteel 1,4 miljoen kinderen tussen de 5 en 17 jaar als kindarbeider – bijna de helft van de kinderen werkt op de cacao-velden - van wie 155.149 kinderen onder gevaarlijke omstandigheden. Bijna al de werkende kinderen in Ivoorkust verrichten arbeid voor familiebedrijfjes, waar een werkweek van 51 uur niet ongewoon is. Armoede is nog steeds een groot probleem in Ivoorkust, met name onder cacao-boeren. Door overproductie is de prijs van cacao gedaald, waardoor steeds meer families onvoldoende inkomen hebben om rond te kunnen komen. In Ivoorkust wordt cacao vooral geproduceerd door kleine familieboerderijtjes. De families komen vaak uit buurlanden zoals Ghana, Burkina Faso en Mali.

Veel kinderen in Ivoorkust worden door armoede gedwongen op de cacao-velden te werken. Het recht op onderwijs wordt veel kinderen die in deze sector werken ontnomen. Een klein deel van de kindarbeiders is het slachtoffer van kinderhandel. Een groot probleem is dat ongeveer de helft van de kinderen in Ivoorkust geen geboortecertificaat heeft. Hierdoor bestaan ze officieel niet en kunnen ze in onveilige situaties terecht komen. Deze kinderen hebben vaak geen toegang tot onderwijs en gezondheidszorg, en ze zijn een makkelijke prooi om ontvoerd of uitgebuit te worden. Ook woont één op de vijf kinderen niet bij zijn of haar ouders, dit maakt deze kinderen nog kwetsbaarder (UNICEF, 2017b).

Trésor (12) komt uit Ivoorkust. Hij begon met werken toen hij zes jaar was. Hij werkte veel op de cacao-velden. Toen hij acht werd ging hij voor het eerst naar school. Nu helpt hij, alleen als hij niet naar school hoeft, zijn vader op de velden om zo het vak te leren.

Wat doet UNICEF?

UNICEF wil dit probleem in Ivoorkust structureel aanpakken door voorlichting te geven en bewustzijn te creëren over de negatieve impact van kinderarbeid. De komende jaren zal UNICEF zich focussen op het oprichten van nieuwe partnerships met grote spelers in de cacao-sector. UNICEF blijft er ook naar streven om een veilige omgeving te creëren voor kinderen in cacao-producerende gemeenschappen waar kinderrechten nageleefd worden. Kinderen worden in deze omgeving beschermd tegen geweld, misbruik en uitbuiting, waaronder kinderarbeid. Naast het beschermen van kinderen werkt UNICEF samen met de 'private sector' om kinderarbeid in productieketens aan te pakken.

Kinderarbeid in Turkije

Wist jij dat, 2.681km van huis, op zo'n 3 uur en 15 minuten vliegen ook kinderarbeid voorkomt? In Turkije is kinderarbeid een groeiend probleem. Eén derde van de Turkse populatie bestaat uit kinderen, van wie een groot aantal in armoede opgroeit. Door het grote aantal Syrische vluchtelingkinderen en recente politieke gebeurtenissen is de druk op de sociale voorzieningen in het land groot. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de werkende kinderen niet naar school gaat en soms meer dan 40 uur per week werkt (UNICEF, 2017c).

Wat doet UNICEF?

De onderwijs en beschermingsprogramma's van UNICEF Turkije richten zich aan de ene kant op het tegengaan van kinderarbeid en aan de andere kant op de toegang tot (formeel) onderwijs. Veel aandacht gaat uit naar het vergroten van de weerbaarheid van kinderen, zodat ze minder risico lopen om het slachtoffer te worden van misbruik en uitbuiting. De samenwerking tussen UNICEF en de Turkse overheid om kinderarbeid tegen te gaan heeft gezorgd voor een sterke afname van het aantal kinderen dat moet werken. Momenteel doen 850.000 kinderen in Turkije zwaar en/of gevaarlijk werk, vergeleken met 3 miljoen in de jaren '90. Om kinderarbeid tegen te gaan werkt UNICEF nauw samen met de private sector, bepaalde beroepsgroepen en vakbonden. Daarnaast wordt er bewustzijn gecreëerd over de impact van kinderarbeid op de lichamelijke en psychische ontwikkeling van kinderen.

UNICEF heeft de volgende strategieën toegepast om aan kinderarbeid aan te pakken.

- Sociale bescherming: de grootste oorzaak van kinderarbeid is armoede. Het sociale zekerheidsstelsel in Turkije is aanwezig maar sterk gefragmenteerd, waardoor veel kwetsbare kinderen buiten beeld blijven. Met name vluchtelingkinderen verdwijnen van de radar en lopen het risico slachtoffer te worden van misbruik en uitbuiting. Uit wanhoop en door armoede worden ze bijvoorbeeld uitgehuwelijkt of illegaal aan het werk gezet. Door families een financiële bijdrage of

'kinderbijslag' te geven (i.p.v. voedsel of kleding), legale werkgelegenheid voor vaders en moeders te creëren, en toegang tot onderwijs te verzorgen wordt dit probleem aangepakt.

- Samenwerking met bedrijven: er zijn al wetten die kinderarbeid in Turkije verbieden. Door samen te werken met de private sector zorgen we ervoor dat deze wetten beter nageleefd worden.
- Veranderen van sociale normen: de negatieve effecten van kinderarbeid zijn nog niet voldoende bekend in Turkije. Veel mensen denken dat werken een positieve invloed heeft op het leven van hun zoon of dochter, omdat het kind een beroep leert. UNICEF is er niet tegen dat kinderen bijbaantjes hebben of hun ouders helpen, zolang deze werkzaamheden niet in de weg staan van onderwijs en de ontwikkeling van kinderen (ook spelen is een kinderrecht).
- Toegang tot onderwijs: kinderen die naar school gaan lopen minder risico het slachtoffer te worden van misbruik en uitbuiting. UNICEF zorgt onder andere voor leerplekken- en materialen en traint leraren (ibid.).

Ervaring uit het veld

Via deze [link](#) vind je een filmpje van UNICEF Turkije over de situatie van kinderen die werken in Turkije.

Hoe zit het eigenlijk in Nederland?

In Nederland zijn er gelukkig wetten waardoor kinderen goed beschermd zijn tegen kinderarbeid. Een belangrijke wet is de 'kinderwet' uit 1874. In die tijd werkten veel kinderen in Nederland. Ook in fabrieken. De kindernet verbod fabrieksarbeid voor kinderen onder de 12 jaar. Thuis werken mocht nog wel. Daarom was het goed dat in 1901 de leerplichtwet werd ingevoerd. Vanaf dat moment moesten kinderen naar school in plaats van naar hun werk.

In Nederland ben je tot je 16e jaar leerplichtig. Klusjes en lichte betaalde werkzaamheden mogen wel, maar pas als je 13 jaar of ouder bent en binnen wettelijke kaders. En dit mag nooit in plaats van school. Alleen voor kinderen die meespelen in een film, een toneelstuk of een musical is een uitzondering gemaakt

in de wet. Hoe ouder je bent, hoe meer er mag. In de wet staat wat voor soort werk kinderen mogen doen en hoe vaak. Er staat ook in wat niet mag. Zwaar werk is bijvoorbeeld verboden, net als te lang achter elkaar werken.

Onderzoeksvragen

- Wat is kinderarbeid?
- Is werken altijd slecht voor kinderen?
- Helpen consumentenacties of boycots kinderarbeid tegen te gaan?
- Hoe is er een einde gekomen aan kinderarbeid in Nederland?
- Groeit de hoeveelheid kinderarbeid in een land als de economie van dat land groeit?
- Zijn er bepaalde standpunten waardoor kinderarbeid moet blijven of juist illegaal gemaakt moet worden?
- Hoe voeren Non-gouvernementele organisaties in Nederland strijd tegen kinderarbeid en op wat voor manier doen ze dat?
- Hoe is het bestaan van kinderarbeid in Nederland vergeleken met de rest van de wereld veranderd sinds het ontstaan en de ontwikkeling van kinderarbeid in de 20ste eeuw?
- Welke verdragen zijn opgesteld tegen kinderarbeid, wat houden ze in en wat zijn de voorwaarden?
- Hoe is kinderarbeid ontstaan door de eeuwen heen tot aan de 20ste eeuw?
- Welke invloed heeft kinderarbeid op de welvaart van een land?

Literatuurlijst

Geschiedenisportaal, 2017. Het Kinderwetje van van Houten (1874). URL: <https://www.geschiedenisportaal.nl/v2/2017/02/25/kinderwetje-houten-1874/>

ILO, 2017a. Alliance 8.7. URL: <http://www.alliance87.org/>

ILO, 2017b. About the ILO. URL: <http://www.ilo.org/global/about-the-ilo/lang-en/index.htm>

ILO, 2013. Making Progress against Child Labour. Global estimates and trends 2000-2012. URL: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_221513.pdf

Nibud, 2016. Nibud scholierenonderzoek 2016. URL: https://www.nibud.nl/wp-content/uploads/Nibud-scholierenonderzoek_2016.pdf

UNICEF, 2017a. Kinderarbeid. URL: <https://www.unicef.nl/bescherming/kinderarbeid>

UNICEF, 2017b. Ivoorkust Kinderarbeid, voortgangssheet.

UNICEF, 2017c. Turkije Kinderarbeid, voortgangssheet.

Succes met het maken van je profielwerkstuk!

Vragen?

- Mail naar school@unicef.nl
- Stuur een WhatsApp: 06-33101349

